

Τα Σκόπια, η Ελλάδα και το δικαστήριο της Χάγης

ΤΟΥ ΝΙΚ. Ι. ΜΕΡΤΖΟΥ*

Η προσφυγή των Σκοπίων στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης και η εκεί νωπή ακροαματική αντιδικία με την Ελλάδα προκάλεσε στην κοινή γνώμη των δύο χωρών μεγάλη συγκίνηση και, σε σημαντικό βαθμό, λανθασμένες εντυπώσεις, διότι θεωρήθηκε ότι διακύβευμα της δίκης είναι η Μακεδονία. Γι' αυτό είναι ίσως χρήσιμες οι ακόλουθες πληροφορίες και παρατηρήσεις:

Με απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας, το 1993 τα Σκόπια ενεγράφησαν στον ΟΗΕ με την προσωρινή ονομασία FYROM, ανέλαβαν να χρησιμοποιούν την ονομασία FYROM σε όλες τις διεθνείς συναντήσεις και δεσμεύτηκαν να διαπραγματευτούν με την Ελλάδα «μιαν αμοιβαίως αποδεκτή» οριστική ονομασία τους. Οι διαπραγματεύσεις διεξάγονται στο πλαίσιο και στην έδρα του ΟΗΕ με διμεσολαβητή του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Με την Ενδιάμεση Συμφωνία του 1995 η Αθήνα δέχτηκε την ένταξη των Σκοπίων σε διεθνείς οργανισμούς. Έτσι, η Ελλάδα, όχι μόνο συναίνεσε, αλλά και συνέδραμε πολλές εντάξεις των Σκοπίων ως FYROM. Ωστόσο, μόλις εξασφάλισαν την ένταξή τους, τα Σκόπια παραβιάζουν συστηματικά την Ενδιάμεση Συμφωνία και χρησιμοποιούν επίμονα την ψευδωνυμία τους «Δημοκρατία της Μακεδονίας» εκεί ακριβώς όπου τα ενέταξε η Ελλάδα. Η Ενδιάμεση δεν έχει σχέση με την απόφαση του Βουκουρεστίου, διότι τα Σκόπια ζήτησαν -και στην ΕΕ εξακολουθούν να ζητούν- ένταξη με τη συνταγματική τους ψευδωνυμία «Δημοκρατία της Μακεδονίας».

Στις διαπραγματεύσεις αυτές τα Σκόπια ενέπαιζαν ασύστολα την Ελλάδα επί 15 συνεχή χρόνια, επειδή μέχρι το 2008 δεν είχαν καμιά ανάγκη να συμβιβαστούν. Τότε η ελληνική κυβέρνηση, με τη σύμφωνη γνώμη όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων, πλην ενός, προχώρησε σε κίνηση

ματ. Πρώτον, αποδέχτηκε να χρησιμοποιούν τα Σκόπια το όνομα «Μακεδονία», με σαφή, όμως, γεωγραφικό προσδιορισμό, που να καταλύει τον αλυτρωτισμό τους. Και δεύτερον, δήλωσε ότι, χωρίς προηγουμένη συμβιβαστική συμφωνία, η Αθήνα κρίνει απαράδεκτη την ένταξη του ψευδωνύμου κράτους στο ΝΑΤΟ και στην ΕΕ. Δε νοείται δεκτός ένας νέος σύμμαχος και εταίρος που εκ προοιμίου, με σειρά πολυετών εχθρικών πράξεών του, αυτοδηλώνεται εχθρός ενός παλαιού συμμάχου και εταίρου.

Οι αποφάσεις του ΝΑΤΟ λαμβάνονται ανέκαθεν με συναίνεση (consensus) όλων των συμμάχων-κρατών. Στη Σύνοδο του Βουκουρεστίου, συνεπώς, η Ελλάδα δεν είχε καμιά δυνατότητα να ασκήσει βέτο. Επεισε, όμως, με αμάχητες αποδείξεις ότι η ένταξη των Σκοπίων αντιβαίνει στις θεμελιώδεις αρχές της Συμμαχίας, η οποία, γι' αυτό, απεφάσισε ομόφωνα ότι απαράβατος όρος εντάξεως των Σκοπίων είναι η προηγουμένη συμβιβαστική συμφωνία με την Ελλάδα στο

υπουργός Εξωτερικών, μπροστά και στον αντιπρόεδρο των ΗΠΑ, κατά τη συνάντησή τους στην Ουάσινγκτον, στις 16.2.2011.

Με εξαίρεση τη Σλοβενία, εγγενείς λόγοι απειλούν άμεσα με αποσταθεροποίηση τις βαλκανικές χώρες και πρώτα από όλα τα Σκόπια, όπου συγκρούονται Σλάβοι-Αλβανοί αλλά και μεταξύ τους οι Σλάβοι. Ο βαλκανικός χώρος είναι στρατηγικής σημασίας για τα ευρω-ατλαντικά συμφέροντα, διότι μέσω αυτού ελέγχονται στρατιωτικά οι ενεργειακές πηγές της Κασπίας και προγραμματίστηκε να διέλθουν οι ενεργειακοί αγωγοί. Η κατάρρευση των Σκοπίων προκαλεί ντόμινο ισοδύναμο με πολλά τσουνάμι, σε περίοδο, μάλιστα, που απ' άκρη σ' άκρη τελεί υπό τελειώς αβέβαιο αναδασμό ο κρίσιμος γεωπολιτικός χώρος του αραβικού Ισλάμ και των πετρελαιοπηγών στη Β. Αφρική και στη Μέση Ανατολή. Συνεπώς, η κατάσταση ευνοεί εξ αντικειμένου τη θέση της Ελλάδος, έστω και χρεοκοπημένης.

Η όποια απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, που είναι όργανο του ΟΗΕ, αποκλείεται να κρίνει το όνομα των Σκοπίων και, ακόμη λιγότερο, το Μακεδονικό. Η αγωγή προορίζεται για εσωτερική πολιτική κατανάλωση και, κυρίως, παρηγοριά

ζήτημα του ονόματος. Ανάλογα ευθυγραμμίστηκε και η Ευρωπαϊκή Ένωση. Τις πρώτες 45 ημέρες του 2011, οι πρεσβευτές Ην. Πολιτειών, Γερμανίας, Μ. Βρετανίας, Ολλανδίας, Σλοβενίας και ΕΕ στα Σκόπια, καθώς επίσης επιτόπου ο Αμερικανός υφυπουργός Εξωτερικών για την Ανατολική Ευρώπη και η υπουργός Εξωτερικών της Σλοβενίας, διακήρυξαν επανειλημμένα δημόσια, με ασυνήθη πυκνότητα και ωμότητα, ότι η ύπαρξη αυτής της χώρας εξαρτάται από το συμβιβασμό της με την Ελλάδα, διότι μόνον αυτός επιτρέπει την ένταξή της στο ΝΑΤΟ και στην ΕΕ. Και, σημαντικότερο, ταυτόσημη ακριβώς προειδοποίηση απηύθυνε προσωπικά στον πρωθυπουργό, Γκρούεφσκι, η Αμερικανίδα

Οι ελληνικές στρατηγικές επενδύσεις κατέχουν την πρώτη θέση στα Σκόπια και τις δύο αμέσως επόμενες σε Βουλγαρία, Αλβανία, Σερβία και Ρουμανία, όπου καλπάζει η ανεργία και η πενία. Γι' αυτό παντού διδάσκεται η ελληνική γλώσσα.

Η Ιστορία δείχνει επί 2.500 χρόνια ότι η ανάπτυξη και η ασφάλεια της ελληνικής Μακεδονίας διέρχεται από τις κοιλάδες των ποταμών Εριγώνος, Αξιού και Στρυμόνα. Τα Σκόπια ελέγχουν απόλυτα τις δύο πρώτες και, σε επαφή με τη Βουλγαρία, την τρίτη. Η Τουρκία κατέλαβε ήδη και συνεχώς προωθεί στρατηγικές θέσεις της στις βαλκανικές χώρες, τις οποίες, με το δόγμα Ντα-βούτογλου, θεωρεί αυτόνομες απλώς

οθωμανικές επαρχίες της, όπου 70 δημοφιλείς τουρκικές σαπουνόπερες εξωραϊζουν την οθωμανική Ιστορία. Μόνο στα Σκόπια, π.χ., εκσυγχρονίζει και διαχειρίζεται για 20 έτη τα δύο μοναδικά αεροδρόμια, κατασκευάζει και θα εκμεταλλεύεται νέον εμπορευματικό διαμετακομιστικό αερολιμένα στο Στιπ, εγκαθιστά 3.000 Τούρκους φοιτητές στα πανεπιστήμια, διατηρεί διμερή στρατιωτική συνεργασία, χορήγησε στρατιωτική βοήθεια 12 εκατ. ευρώ, εξαγόρασε μια τράπεζα, αναστηλώνει τα οθωμανικά και μουσουλμανικά μνημεία, διαχειρίζεται τοπικό κόμμα Τούρκων κ.ά.

Η όποια απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, που είναι όργανο του ΟΗΕ, αποκλείεται να κρίνει το όνομα των Σκοπίων και, ακόμη λιγότερο, το Μακεδονικό. Η αγωγή προορίζεται για εσωτερική πολιτική κατανάλωση και, κυρίως, παρηγοριά. Τον ίδιο στόχο, άλλωστε, σκόπευε και η ατυχής δήλωση του τότε πρωθυπουργού μας, ότι τάχα θα ασκούσε ή και άσκησε δήθεν βέτο στο Βουκουρέστι. Εδωσε αφορμή στον Γκρούεφσκι να συσπειρώσει τους Σλάβους και να τους στρέψει κατά του ελληνοισμού, αποπροσανατολίζοντας το χιμαζόμενο πολυεθνικό λαό από τις αυτοκαταστροφικές συνέπειες του «μακεδονισμού» που ο ίδιος πυροδοτεί και νέμεται.

Η καταγγελία της Ενδιάμεσης, που κάποιοι Έλληνες απαιτούν, θα διακύβευε σοβαρότατα ελληνικά συμφέροντα και, επιπλέον, θα παρουσίαζε την Ελλάδα ως διεθνή ταραξία - σε μια τόσο ρευστή μάλιστα περιοχή. Θα άνοιγε την κερκόπορτα.

Ούτε η Χάγη, ούτε η Ενδιάμεση, ούτε καν ο άριστος δυνατός συμβιβασμός Αθηνών-Σκοπίων μπορεί να λύσει το Μακεδονικό. Μόνον ο πανδαμάτωρ χρόνος μπορεί να το λύσει, μετά μια στοιχειωδώς αξιοπρεπή συμφωνία, εφόσον κυλήσει με ειρήνη και ασφάλεια, με επαναπροσέγγιση και με αμοιβαίως επωφελή συνεργασία των συνοίκων λαών στους κόλπους των ευρω-ατλαντικών θεσμών.

Οι τζάμπα μάγκες μάς τελείωσαν. Περιττεύει να μας αποτελειώσουν.

* Ο ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΜΕΡΤΖΟΣ είναι πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών